

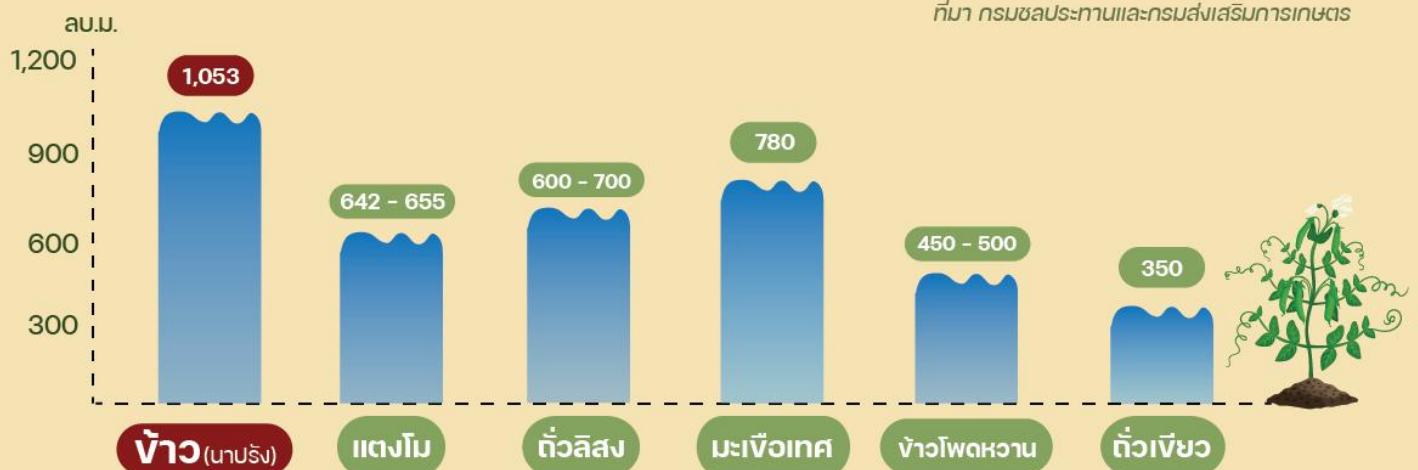
ทำไม ? ต้องปลูกพืชใช้น้ำน้อย แทนข้าวนาปรัง

ในช่วงฤดูแล้ง สภาพอากาศแห้งแล้ง ปริมาณน้ำในแหล่งน้ำต่างๆ มักมีจำกัด จึงชวนเกษตรกร
ผู้ปลูกข้าวนาปรัง ในพื้นที่ชลประทานหันมาปลูกพืชอื่นที่ใช้น้ำน้อยทดแทน
เช่น แดงโม ถั่วลิสง มะเขือเทศ ข้าวโพดหวาน ถั่วเขียว เป็นต้น

พืชใช้น้ำน้อยช่วยประหยัดการใช้น้ำในการปลูกมากกว่าทำนาปรัง

เปรียบเทียบ **อัตราการใช้น้ำเฉลี่ย** ของการทำนาและพืชใช้น้ำน้อย ในพื้นที่ 1 ไร่ ต่อ 1 รอบการผลิต ปีการผลิต 2564/65
ที่มา กรมชลประทานและกรมส่งเสริมการเกษตร

พืชใช้น้ำน้อยสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรได้มากกว่าทำนาปรัง

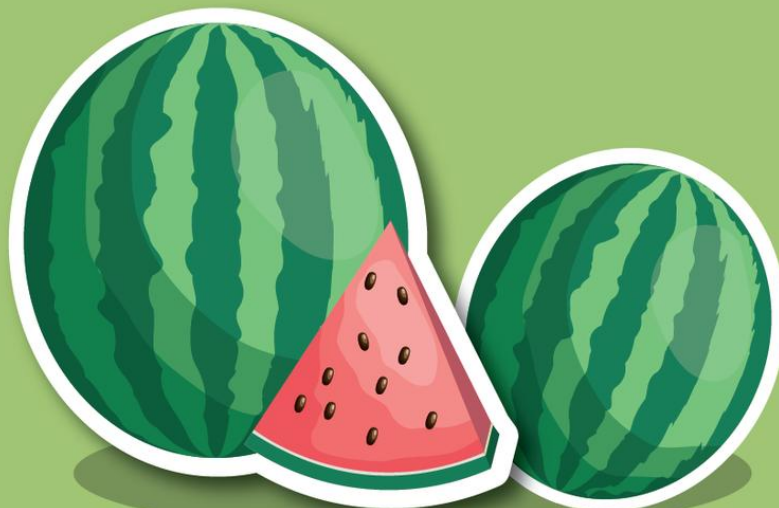
เปรียบเทียบ **ผลตอบแทน (กำไร)** นาปรังและพืชใช้น้ำน้อย ต่อพื้นที่ 1 ไร่ ปีการผลิต 2564/65

หมายเหตุ* 1) ค่าเฉลี่ยจากเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ 2) คำนวณจากรายการเฉพาะเงินสดเท่านั้น

แตงโม

พืชใช้น้ำน้อย ผลตอบแทนสูง

เปรียบเทียบ **อัตราการใช้น้ำเฉลี่ย**
ของการทำนาและแตงโม ในพื้นที่ 1 ไร่ ต่อ 1 รอบการผลิต
ปีการผลิต 2564/65

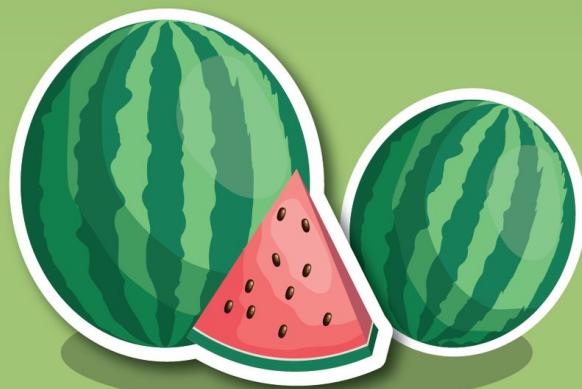
เปรียบเทียบ **ผลตอบแทน (กำไร)** นาปรังและแตงโม
ต่อพื้นที่ 1 ไร่ ปีการผลิต 2564/65

แตงโม

พันธุ์แนะนำ

เกษตรร่วมใจ
รับมือภัยแล้ง
ปี 2566

ซอนผ่า พลัส

- เนื้อแดง รสชาติหวานกรอบ
- ผลกลมรี ลายสีเขียวอ่อน สลับแถบสีเขียวเข้ม
- ปลูกง่าย ติดผลดี ให้ผลผลิตสูง
- ปลูกได้ทุกภาค ตลอดทั้งปี
- น้ำหนักผลเฉลี่ย 4-6 กิโลกรัม
- อายุเก็บเกี่ยว 50-55 วัน หลังย้ายปลูก

ท่มอ

- เนื้อกรอบแน่น รสชาติหวาน มีกลิ่นหอมเป็นเอกลักษณ์
- ผลกลมรี สีเขียวเข้มเกือบดำ คล้ายแตงโมญี่ปุ่น
- ติดลูกดีมาก ปลูกได้ทุกภาค ตลอดทั้งปี
- น้ำหนักผลเฉลี่ย 3-5 กิโลกรัม
- อายุเก็บเกี่ยว 52-55 วัน หลังย้ายปลูก

กินรี 188

- เนื้อแดงจัด รสชาติหวานกรอบ
- ผลใหญ่ เนื้อแน่น เปลือกบาง ลูกลายสีเขียวสลับสีเขียวเข้ม
- ผลผลิตเก็บไว้ได้นาน
- ต้านทานต่อโรคพืชได้ดี
- น้ำหนักผลเฉลี่ย 5-8 กิโลกรัม
- อายุเก็บเกี่ยว 52-55 วัน หลังย้ายปลูก

วิธีปลูก แตงโม

เกษตรร่วมใจ
รับมือภัยแล้ง
ปี 2566

ช่วงเวลาปลูกที่เหมาะสม เดือนพฤศจิกายน - มีนาคม

การปลูก

- **เตรียมดิน** ไถตะบักดิน 1 ครั้ง ไถพรวน 1 ครั้ง ปรับปรุงดินโดยใส่ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมัก อัตรา 500 กิโลกรัมต่อไร่ หว่านปูนขาวให้ทั่วเพื่อปรับสภาพดิน จากนั้นไถยกร่องขนาดแปลงกว้าง 2-3 เมตร ความยาวตามสภาพพื้นที่ระยะปลูก จะะหลุมปลูก ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 10 เซนติเมตร และใช้พลาสติกสีดำคลุมแปลง ระยะปลูกระหว่างหลุม 60 เซนติเมตร ระหว่างแถวห่าง 6 เมตร เมื่อต้นกล้าอายุ 10-12 วัน คัดต้นกล้าสมบูรณ์ ทำการย้ายปลูกต้นกล้าที่สมบูรณ์ปลูก 1 ต้นต่อหลุม
- **เตรียมเมล็ดพันธุ์** นำเชื้อไตรโคเดอร์มาผสมกับดินปลูก อัตรา 1: 4 ใส่กระบะเพาะเมล็ด นำเมล็ดแช่น้ำอุ่น (40-50 องศาเซลเซียส) นาน 4-6 ชั่วโมง จัดเมือกออก บ่มไว้ 2 คืน แล้วนำไปเพาะในตาบ่อเพาะที่เตรียมไว้

ให้น้ำ

- ให้น้ำตามร่องทุก 5-7 วัน ตามสภาพความชื้นของดิน ไม่ควรให้น้ำระบบพ่นฝอย เพราะอาจทำให้เกิดโรคเหี่ยวได้

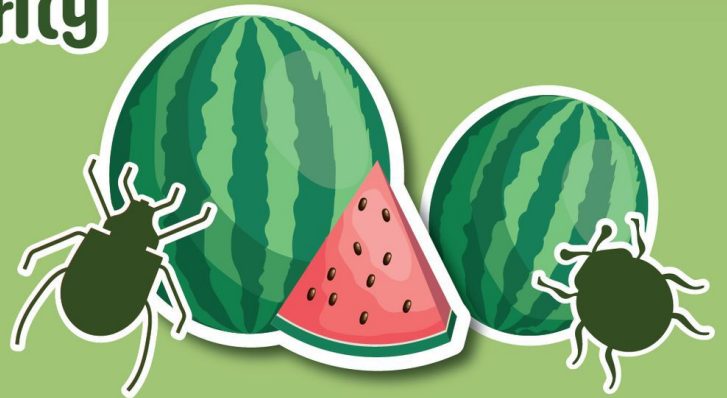
การใส่ปุ๋ย

- ใส่ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมักในการเตรียมดินอัตรา 500 กิโลกรัมต่อไร่
- ระยะต้นทอยอดอายุ 15-20 วัน ใส่ปุ๋ยเคมี สูตร 21-0-0 อัตรา 32 กิโลกรัมต่อไร่
- ระยะออกดอก อายุ 25-30 วัน ใส่ปุ๋ยเคมี สูตร 0-20-0 อัตรา 24 กิโลกรัมต่อไร่
- 4 ระยะขยายผล อายุ 35-55 วัน ใส่ปุ๋ยเคมี สูตร 0-0-60 อัตรา 28 กิโลกรัมต่อไร่

โรคและแมลงศัตรูที่สำคัญ แตงโม

เกษตรร่วมใจ
รับมือภัยแล้ง
ปี 2566

- 🐛 **โรคที่เกิดจากเชื้อไวรัส** โรคใบหงิกเหลือง
- 🐛 **โรคที่เกิดจากเชื้อแบคทีเรีย** โรคผลเน่า โรคใบจุด
- 🐛 **โรคที่เกิดจากเชื้อรา** โรคราน้ำค้าง โรคเหี่ยวเฉย โรคแอนแทรคโนส โรคยางไหล
- 🐛 **แมลงศัตรูพืช** เพลี้ยไฟ เพลี้ยอ่อน ตัวงเต่า แมลงหวี่ขาว

ถั่วลิสง

พืชใช้น้ำน้อย ผลตอบแทนสูง

เปรียบเทียบ อัตราการใช้น้ำเฉลี่ย
ของการทำนาปลูกถั่วลิสง ในพื้นที่ 1 ไร่ ต่อ 1 รอบการผลิต
ปีการผลิต 2564/65

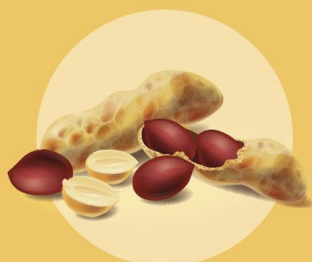
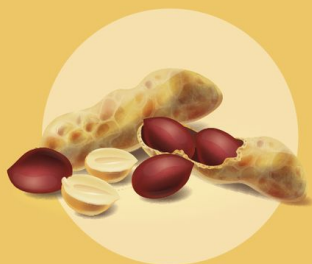
เปรียบเทียบ ผลตอบแทน นาปรังกับถั่วลิสง
ต่อพื้นที่ 1 ไร่ ปีการผลิต 2564/65

ถั่วลิสง

พันธุ์แนะนำ

เกษตรร่วมใจ
รับมือภัยแล้ง
ปี 2566

สุโขทัย 38

- เส้นลายบนฝักและจงอยฝักเห็นชัดเจน
- จำนวนเมล็ด 2-4 เมล็ดต่อฝัก
- เยื่อหุ้มเมล็ดสีแดง
- อายุเก็บเกี่ยว 85-90 วัน

กาฬสินธุ์ 1

- ทรงต้นเป็นพุ่ม ติดฝักเป็นกระจุกที่โคนต้น
- ลำต้นสีเขียวอมแดง ดอกสีเหลือง
- เยื่อหุ้มเมล็ดสีแดง
- เปลือกฝักค่อนข้างเรียบ ล้างทำความสะอาดง่าย
- อายุเก็บเกี่ยวฝักสด 80-85 วัน

ไทรโยท 9

- ทรงต้นเป็นพุ่ม ดอกสีเหลือง ติดฝักเป็นกระจุกที่โคนต้น
- จำนวนเมล็ด 2 เมล็ดต่อฝัก
- ฝักค่อนข้างเล็ก เปลือกบาง มีเส้นลายไม่เด่นชัด และจงอยปากเห็นได้ชัด
- อายุเก็บเกี่ยว 95-100 วัน

ขอนแก่น 5

- ทรงต้นเป็นพุ่มกว้าง ดอกสีเหลือง ติดฝักเป็นกระจุกที่โคนต้น
- จำนวนเมล็ด 2 เมล็ดต่อฝัก
- เส้นลายฝักชัด
- เยื่อหุ้มเมล็ดสีชมพูเข้ม
- อายุเก็บเกี่ยว 85-115 วัน

วิธีปลูก ถั่วลิสง

เกษตรร่วมใจ
รับมือภัยแล้ง
ปี 2566

ช่วงเวลาปลูกที่เหมาะสม เดือนธันวาคม - มกราคม

เตรียมดิน ไถดะ 1 ครั้ง ตากดิน 7-10 วัน จากนั้นไถพรวน 1 ครั้ง
เก็บซากวัชพืช ใส่ปุ๋ยคอก 1,000 กิโลกรัมต่อไร่

ไถยกร่องปลูกสูง 20-25 เซนติเมตร
ความกว้างของสันร่อง ประมาณ 60-100 เซนติเมตร

ใช้เมล็ดพันธุ์ 20 - 25 กิโลกรัมต่อไร่ ก่อนปลูกคลุกด้วยไรโซเบียม
อัตรา 200 กรัม ต่อเมล็ดพันธุ์ 20 - 25 กิโลกรัม

ปลูกโดยวิธีหยอดหลุม หลุมละ 2-3 เมล็ด ลึก 10 เซนติเมตร
ระยะห่าง 50x20 เซนติเมตร ให้น้ำทันทีหลังปลูก

ให้น้ำ ให้น้ำทุก 7 วัน ในเดือนแรก หลังจากนั้นให้น้ำทุก 10 วัน
ห้ามขาดน้ำช่วงอายุ 30-60 วัน หลังงอก

ใส่ปุ๋ย ใส่ปุ๋ย สูตร 12-24-12 อัตรา 25 กิโลกรัมต่อไร่ หรือสูตร 16-16-8
อัตรา 35 กิโลกรัมต่อไร่ โดยรองก้นหลุมก่อนปลูก หรือโรยข้างแถวแล้วพรวนดินกลบ
หลังงอก 10-15 วัน

โรคและแมลงศัตรูที่สำคัญ ถั่วลิสง

เกษตรร่วมใจ
รับมือภัยแล้ง
ปี 2566

- 🐛 โรคเกิดจากเชื้อไวรัส โรคยอดไหม้
- 🐛 โรคที่เกิดจากเชื้อรา โรครากเน่าโคนเน่า โรคใบจุด
- 🐛 แมลงศัตรูพืช เพลี้ยไฟ เพลี้ยอ่อน หนอนชอนใบ เพลี้ยจักจั่น

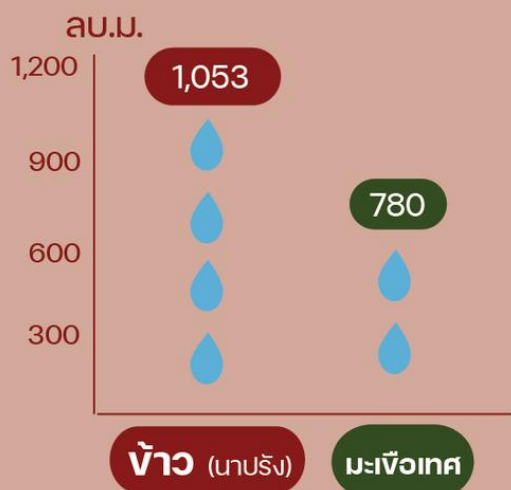

มะเขือเทศแปรรูป

พืชใช้น้ำน้อย ผลตอบแทนสูง

เปรียบเทียบ **อัตราการใช้น้ำเฉลี่ย**
ของการทำนากับมะเขือเทศแปรรูปในพื้นที่ 1 ไร่
ต่อ 1 รอบการผลิต ปีการผลิต 2564/65

เปรียบเทียบ **ผลตอบแทน** นาปรังกับมะเขือเทศแปรรูป
ต่อพื้นที่ 1 ไร่ ปีการผลิต 2564/65

มะเขือเทศแปรรูป พันธุ์แนะนำ

เอ็กซ์ตราโกลด์

- ทรงต้นเป็นพุ่มใหญ่ปานกลาง
- ต้นแข็งแรง เจริญเติบโตดี
- ผลดก ทรงผลกลมรี 70-80 กรัม/ผล
- ผลดิบสีเขียวอ่อน ผลสุกสีแดง
- เนื้อหนานปานกลาง
- ผลแข็งมากทนต่อโรคและการขนส่ง
- อายุเก็บเกี่ยว 80-85 วัน หลังย้ายปลูก

ปิอบปี 287

- ต้นแข็งแรง เจริญเติบโตดี
- ผลดก กลม สีแดงเข้ม มีนวล
- คุณภาพผลหลังเก็บเกี่ยวดี
- เป็นที่ยอมรับของโรงงานแปรรูป
- เกษตรกร และผู้บริโภค
- อายุเก็บเกี่ยว 65-70 วัน หลังย้ายปลูก

เพอร์เฟกโกลด์ 111

- ทรงต้นเป็นพุ่มสูง
- ผลแก่สีแดง เนื้อหนาแข็ง จี๊วผลสวย
- ทนทานโรคไวรัส และโรคเหี่ยวเฉา
- อายุเก็บเกี่ยว 55-85 วัน หลังย้ายปลูก

วิธีปลูก มะเขือเทศแปรรูป

ช่วงเวลาปลูกที่เหมาะสม ช่วงเวลาที่เหมาะสม ปลูกได้ตลอดทั้งปี

ปลูก

- เตรียมดิน 1 ตากดิน 7 วัน ใส่ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมัก 100 กรัม 1 - 2 ครั้ง
- นำกล้ามะเขือเทศอายุ 20-25 วัน ลงปลูกระยะห่างระหว่างต้น 50-60 เซนติเมตร ระยะระหว่างแถว 1 เมตร
- ปักค้ำเมื่อมะเขือเทศอายุ 20-25 วัน หลังย้ายปลูก

ให้น้ำ

- ระบบน้ำหยด
- ให้น้ำอย่างสม่ำเสมอ
- ให้น้ำทันทีหลังใส่ปุ๋ย

ใส่ปุ๋ย

- ใส่ปุ๋ยรองพื้นก่อนปลูก สูตร 14-14-21 อัตรา 80 กิโลกรัม/ไร่
- ใส่ปุ๋ยหลังปลูก 30 วัน สูตร 15-15-15 อัตรา 80 กิโลกรัม/ไร่ และปุ๋ยสูตร 40-0-0 อัตรา 20 กิโลกรัม/ไร่ โรยข้างแถวปลูกแล้วพรวนดินกลบ

โรคและแมลงศัตรูที่สำคัญ มะเขือเทศแปรรูป

- โรคเกิดจากเชื้อไวรัส โรคใบหงิกเหลือง
- โรคเกิดจากเชื้อแบคทีเรีย โรคเหี่ยวเฉา
- โรคที่เกิดจากเชื้อรา โรคแอนแทรคโนส โรคใบไหม้ โรคใบจุด
- แมลงศัตรูพืช เพลี้ยไฟ เพลี้ยอ่อน แมลงหวี่ขาว

ข้าวโพดหวาน

พืชใช้น้ำน้อย ผลตอบแทนสูง

เปรียบเทียบ อัตราการใช้น้ำเฉลี่ย
ของการทำนากับข้าวโพดหวาน
ในพื้นที่ 1 ไร่ ต่อ 1 รอบการผลิต ปีการผลิต 2564/65

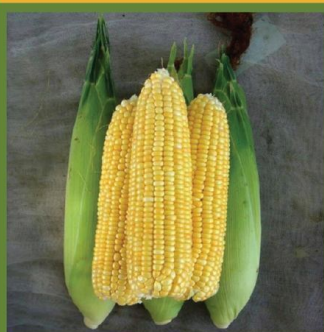

เปรียบเทียบ ผลตอบแทน (รายได้)
นาปรังกับข้าวโพดหวาน
ต่อพื้นที่ 1 ไร่ ปีการผลิต 2564/65

ข้าวโพดหวาน พันธุ์แนะนำ

เกษตรร่วมใจ
รับมือภัยแล้ง
ปี 2566

จัมโบ้ สวิท

- ฝักใหญ่ไซส์จัมโบ้
- รสชาติหวานกรอบ
- เมล็ดสีเหลืองอ่อนเนื้อเต่ง
ไม่ยุบง่าย เรียงแถวตรง
จรดปลายฝัก
- ระบบรากและลำต้นแข็งแรง
- ผลผลิตต่อไร่สูง
- ทนทานโรคใบไหม้และผลิใหญ่
- อายุเก็บเกี่ยว 72 - 75 วัน
หลังหยอดเมล็ด

ไซบริกซ์ 3

- ต้นแข็งแรง โตเร็ว
- ติดฝักสม่ำเสมอ
- ฝักยาวใหญ่
- เมล็ดเหลืองนวลเรียงตัว
ถึงปลายฝัก
- รสชาติหวานนุ่ม
- ผลผลิตต่อไร่สูง
- อายุเก็บเกี่ยว 65 - 70 วัน
หลังหยอดเมล็ด

ชุการ์ 75

- ระบบรากแข็งแรง
- รสชาติหวาน นุ่ม อร่อย
- ทนทานโรคใบไหม้ดี
- ฝักใหญ่ให้ผลผลิตสูง
- อายุเก็บเกี่ยว 70 - 74 วัน
หลังหยอดเมล็ด

วิธีปลูก ข้าวโพดหวาน

เกษตรร่วมใจ
รับมือภัยแล้ง
ปี 2566

ช่วงเวลาปลูกที่เหมาะสม เดือนพฤศจิกายน - มีนาคม

เตรียมดิน ไถดะด้วยฉา 3 ตากดินไว้ประมาณ 5-7 วัน ไถแปรด้วยฉา 7 แล้วยกร่องปลูกสูง 25-30 เซนติเมตร ระยะระหว่างแถว 75 เซนติเมตร ระยะระหว่างหลุม 50 เซนติเมตร ปลูกหลุมละ 1 - 2 เมล็ด

ให้น้ำ ให้น้ำทุก 10 - 14 วัน และไม่ควรปล่อยให้ข้าวโพดขาดน้ำหากขาดน้ำในช่วงออกดอกหรือผสมเกสร จะทำให้ผลผลิตขาดคุณภาพ และควรหยุดให้น้ำก่อนเก็บเกี่ยว 2-3 วัน

ใส่ปุ๋ย รองพื้นด้วยปุ๋ยสูตร 16-20-0 หรือ 15-15-15 อัตรา 50 กิโลกรัมต่อไร่ เมื่อข้าวโพดอายุได้ 20 - 30 วัน หลังปลูกใส่ปุ๋ยสูตร 46-0-0 อัตรา 25 - 50 กิโลกรัมต่อไร่

โรคและแมลงศัตรูที่สำคัญ ข้าวโพดหวาน

เกษตรร่วมใจ
รับมือภัยแล้ง
ปี 2566

- 🐛 โรคที่เกิดจากเชื้อรา ราน้ำค้าง ราใบไหม้ แผลใหญ่ ราสนิม
- 🐛 แมลงศัตรูพืช หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด

